

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 90119266

§. 31. Noaillii Cardinalis, aliorumque octo Franciæ Præsulum oppositio
contra Constitutionis acceptationem & Instructionem Pastoralem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67615)

„prohibemus, ne aliter de his Propo-
 „sitionibus loquantur, doceant, scri-
 „bant, nec hunc librum vel alios in
 „ejus & earum defensionem editos vel
 „edendos legant, vel teneant, sed
 „exemplaria sub anathematis pœna
 „statim nobis consignent, insuper hanc
 „Constitutionem unacum acceptationis
 „literis ad acta referri, publice affigi,
 „prælegi & promulgari & in usum de-
 „duci jubemus, in transgressores via
 „juris processuri.,, Hanc Instructionem
 Præsules Parisini unacum epistola mo-
 nitoria ad omnes Archiepiscopos &
 Regni Episcopos die quinta Februarii
 transmisere.,,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1714.

§. XXXI.

*Noaillii Cardinalis, aliorumque octo
 Franciæ Præsulum oppositio con-
 tra Constitutionis acceptatio-
 nem & Instructionem Pa-
 storalem.*

Postquam Cardinalis Rohanius cum
 Deputatis de modo Bullam acce-
 ptandi convenerat, Matthæus D'Her-
 veau Turonensis Archiepiscopus, Hyp-
 politus de Bethune Virodunensis, Lu-
 dovicus de Clarmont, Laudunensis,
 Gaston Noaillius Catalaunensis, Joan-
 nes

*Proces.
 Verb. v. Af-
 sembl. Acta
 publ. Const.
 pag. 47.
 Dorjann.
 Journal.
 pag. 96.*

Qq 2 nes

Sæc. XVIII. nes Soanen Sanitiensis, Petrus de
A. C. 1714. Langle Bolognensis, Vincentius Fran-
 ciscus Desmaretz, Macloviensis, An-
 dreas Drevillet Bajonensis, & Carolus
 de Caylus Antifiodorensis Episcopi clam
 in Noaillii Palatio convenere, decla-
 rantes, se nec instructioni, nec ac-
 ceptationi aquieturos, nisi libro & Pro-
 positionibus damnatis nullus error in
 instructione attribueretur, & accepta-
 tio clare sit relativa & restrictiva ad
 eandem Instructionem: Hoc artificio
 effecissent, ut libro & Propositionibus
 ab omni errore absolutis suam acce-
 ptationem vel duntaxat ad unum ex
 veris Bullæ sensibus, vel ad sensus a-
 lienos vero Constitutionis sensui subro-
 gatos limitare, proin per facti & juris
 distinctionem Quesnelli Reflexiones a
 censuris liberare & negare potuissent,
 quod errores per Bullam proscripti in
 Quesnelli libro ejusque propositionibus
 contineantur. Cum vero binas hæc
 condiciones a ceteris rejici probe pro-
 spicerent, inter se deliberarunt, an non
 sese a ceteris segregare, hancque se-
 parationem sub specioso Bullæ expli-
 cationem a Papa petendi obtentu oc-
 cultare, consultum foret. Placuit Noail-
 lio, sibi que adhærentibus hoc consilium,
 paucis tamen post diebus Cardinalis
 Noaillius denuo hosce Præsules conve-
 niens,

niens, eis significabat, se suam mu- Sæc. XVIII.
tasse sententiam; absdubio enim Pa- A. C. 1714.
pam hæc explanationes denegaturum,
proin recursum ad illum fore inutilem,
huncque separandi obtentum adeo fri-
volum nec conscientix nec honori con-
venire, consultius ergo fore, si insiste-
retur Instructioni Pastoralis, dummodo
nullus in ea error Quesnelli libro at-
tribuatur, & acceptatio sit conditiona-
lis. Annuere ceteri, quocirca Noail-
lius Rohanio declarabat, se, ut Pasto-
ralis instructio omnibus communis con-
ficeretur, ratum habere, dummodo in
ea nil Episcopis sibi adhærentibus in-
gratum contineretur: quapropter Ro-
hania unacum Lingonensi Episcopo
ejusmodi Instructionem confecit, quæ
etiam sæpius ad Noailii petitionem fuit
correcta: Jam autem die duodecima
Februarii præfati Episcopi rursus in
Noailii Palatio convenerant, declaran-
tes, sibi ratum, fixumque esse, sese
ceterorum judicio opponere, eoquod
acceptatio ad fallendum Papam &
& Episcopos instructa, Pastoralis vero
instructio ad reddendam Ecclesix pa-
cem, & veritatis defensionem insuffi-
ciens sit, proin se, reliquosque octo
Episcopos haud ultra eorum Sessionibus
interfuturos. Hæc quidem clam agita-
bantur, Antisidorensis tamen Episcopus

Q q 3

hoc

Sæc. XVIII. hoc arcanum haud adeo religiose ser-
 vabat; quin non obscura saltem fama
 de hoc schismate ad Regis aures per-
 veniret. Hic ergo Noaillo significari
 iussit, caveret, ne Ecclesiæ tranqui-
 litatem turbaret, ipse igitur cum suis
 præfixa die Sessioni interesset, relicta
 cunctis plena opinandi libertate: Voi-
 sinius quoque Noaillo perscripsit, suam
 agendi rationem Episcopis injuriosam,
 Regi ingratham, & ab æquitatis specie
 alienam esse, nec ad honestandam
 hanc separationem obtendi posse, quod
 is alterius, quam ceteri Præsules, sen-
 tentiæ sit, cum nullus adhuc suam tu-
 lisset sententiam, si ergo, addebat Voi-
 sinus, suæ Eminentiae rationes sunt
 validiores, quam Præsulum, libere eas
 exponat, si vero horum rationes sunt
 magis solidæ, sese illis uniat, & con-
 cordiam restituat. Parendum ergo e-
 rat Regis mandato, & Noaillius Con-
 fluentis, quo jamjam recesserat, Pa-
 risios reversus, Sessioni mane die
 prima Februarii habitæ cum suis inter-
 fuit, atque instructionem Pastoralem
 publice prælegi iussit, quo facto Noail-
 lius eadem adhuc die post meridiem
 nomine octo Episcoporum opponentium
 sermonem habuit, in quo inter alia
 ita effatus est: „Vestrum est delibe-
 rare super hanc Instructionem, præ-
 „pri-

„primis vero mihi injunctum, ut vobis Sæc. XVIII.
 „declarem, quod octo hi Præsules & A. C. 1714.
 „ego desuper nostrum suffragium ferre
 „non possimus, eo quod alia via nobis
 „incedendum videatur, scilicet recur-
 „rendum esse ad Papam, eique propo-
 „nendas esse difficultates nostras, ro-
 „gandumque, ut conscientiae angustias
 „sedandi, scholarum Catholicarum li-
 „bertatem fartam servandi, pacemque
 „in nostris Ecclesiis tuendi media no-
 „bis suppeditare velit, hæc via magis
 „est Canonica, Pontifici magis hono-
 „rifica, praxi conformior, pro nobis
 „securior, & Ecclesiae utilior: assiste-
 „mus tamen Sessionibus usque ad con-
 „gressus finem, quia ita præcepit Rex.
 „Agamus in spiritu libertatis & verita-
 „tis, ponderemus bene gravitatem de-
 „liberationis nostræ: eam hæretici li-
 „vidis oculis, Catholici non sine impa-
 „tientia præstolantur, timent Theologi
 „ne suarum Scholarum principia in Cl.
 „Propositionum censuris involvantur.
 „Quæ lites & contentiones inter eos
 „orientur, si Bullam acceptemus, nec
 „tamen, in quo damnati errores con-
 „sistant, clare nos explicaverimus? Si
 „quinque propositiones juste proscriptæ,
 „notorie hæreticæ, & sigillatim quæ-
 „libet sua censura notata, tamdiu Ec-
 „clesiam turbarunt, quid erit de istis Cl.
 „pri-

Qq 4

„qua-

Sæc. XVIII. „quarum condemnatio vaga est & in-
A. C. 1714. „determinata? Si nostri Prædecessores
 „numero octoginta quinque in suis ad
 „Innocentium X. literis eidem signifi-
 „carunt, quod ideo, quia Urbanus VIII.
 „Pius V. & Gregorius XIII. singulis
 „propositionibus suam specialem cer-
 „suram addere neglexerunt, semper
 „subterfugiis & speciosis prætextibus
 „locus fuerit, quid dicerent, hodie de
 „nova hac Bulla? . . . Conservemus
 „ergo exacte æquitatem, propugnemus
 „veritatem libere & generaliter, id
 „enim est, prima obligatio nostra, re-
 „vereamur Pontificem, obtemperemus
 „Regi, . . studeamus omnes officii no-
 „stri partes conciliare, & sic adim-
 „plere omnem justitiam. „

Quo hæc Noaillii verba tenderent,
 facile prospiciebant omnes, Meldensis
 tamen Episcopus, Voisinius & P. Tel-
 lierius Regis nomine tam gravibus ver-
 bis pro simplici Constitutionis acce-
 ptatione perorabant, ut nullus ambi-
 gendi locus superesse videretur, quin
 non omnes in Rohanii sententiam abi-
 turi essent, nihilominus Cardinalis
 Noaillius cum suis interpositæ opposi-
 tionis firmiter insistit, Antisiodorensis
 tamen Episcopus ab eorum partibus re-
 cedens, sese quadraginta ceteris Epi-
 scopis adjunxit, & ad quæstionem
 quo-

quomodo deinceps cum Episcopis op-^{Sæc XVIII.}
 ponentibus agendum foret, respondit, A. C. 1714.
 eos a Sessibus esse excludendos,
 nec Noailium ultra Præsidis partes
 agere posse, antequam vero discede-
 rent, cogendos esse, ut suæ oppositio-
 nis rationes scriptotenus traderent, ne
 de sua repugnantia rationem reddere
 fors compulsi, factum negare valeant:
 cum vero ipsemet Noailius declararet,
 se deinceps duntaxat tanquam *testem*
 decisionibus Parisini Conventus inter-
 futurum, hac in re nil ultra agitatum
 est. Denique hujus confessus acta die
 quinta Februarii ab omnibus (excepto
 Noailio eique adhærentibus) snere
 signata; unde celebri huic confessui
 finis impositus est.

§, XXXII.

*Epistola Noailii Cardinalis, & ce-
 terorum septem Episcoporum ad
 Clementem XI. Papam.*

Priusquam quadraginta illi Præsules *Dorsan*
 Parisini confessus acta suo chiro-*Journal.*
 grapho firmarent, Episcopi opponen-*pag. 100.*
 tes in Cardinalis Noailii Archiepiscopi *Acta publ.*
 Palatio rursus convenere, decernentes, *Const. 126.*
 se oppositionis suæ rationes datis literis *Lafiteau l. c.*
 summo Pontifici manifestaturos: re
 comperta Rex Noailio significari jussit,
 Qq 5 nolle